

naturalnie

Biuletyn Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Unijne

fundusze na ochronę
środowiska str. 2

Rewitalizacja

Doliny
Miłości str. 14

Ekologiczna

edukacja str. 16

Nowoczesna

gospodarka
odpadami str. 12

Fundusze unijne na ochronę środowiska

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest jednym z najważniejszych źródeł finansowania przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska w Polsce. Do roku 2013 na jego realizację Polska z unijnego budżetu otrzyma 28 mld euro.

str. 2

Fundusze pozostaną

Przekształcenie wojewódzkich funduszy w samorządowe osoby prawne, czyli jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną sprawi, że udzielanie preferencyjnych pożyczek i dofinansowanie w postaci dotacji nie będzie w przyszłości zagrożone.

str.7

Rola WFOŚiGW jako Instytucji Wdrażającej

Fundusz uczestniczy we wdrażaniu dwóch osi priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Oznacza to realizację części zadań związanych m.in. z oceną wniosków, zawieraniem umów o dofinansowanie, monitorowaniem oraz kontrolą realizacji projektów.

str. 4

SPIS TREŚCI

str. 1 Jacek Chrzanowski	– Słowo wstępne
str. 2 Dawid Brzozowski	– Fundusze unijne na ochronę środowiska
str. 4 Kinga Jacewicz	– Rola WFOŚiGW jako Instytucji Wdrażającej
str. 6 Aleksandra Charuk	– Będziemy liderami w kraju
str. 7 Jerzy Sarnowski	– Fundusze pozostaną
str. 8 Aleksandra Charuk	– Na spalarnię daje Unia
str. 10 Agnieszka Sobolewska	– Główne kierunki działalności WFOŚiGW w Szczecinie
str. 12 Piotr Urban	– Nowoczesna gospodarka odpadami w Koszalinie
str. 14 Aleksandra Charuk	– Rewitalizacja Doliny Miłości
str. 16 Andrzej Mickiewicz, Andrzej Grzana	– Edukacja ekologiczna w województwie zachodniopomorskim

Wydrukowano na papierze ekologicznym

redakcja: WFOŚiGW

skład i opracowanie graficzne: Jokov

zdjęcie na okładce: Jokov

druk: Buchalter, Szczecin

wydawca: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
ul. Solskiego 3, 71-323 Szczecin

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Państwa ręce pierwszy numer biuletynu informacyjnego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Kwartalnik „Naturalnie” w swoich założeniach ma stać się podstawowym źródłem informacji o działalności naszego Funduszu. Chcemy zamieszczać w nim informacje o ciekawych inicjatywach, które dofinansowujemy, fotorelacje z ważnych wydarzeń, oczywiście tych związanych z ochroną środowiska. Znajdziecie w nim Państwo również niezbędne informacje na temat zasad dofinansowywania projektów i pozyskiwania funduszy unijnych.

Roczne wydatki naszego Funduszu oscylują w granicach 150 mln złotych. Od nowego roku wypełniając obowiązki Instytucji Wdrażającej, będziemy nadzorować projekty o wartości przynajmniej 200 mln zł. rocznie. Są to źródła finansowania, które w znaczący sposób wpłyną na poprawę stanu środowiska naturalnego naszego województwa.

Chcielibyśmy, aby dzięki biuletynowi rozdział tych środków i wiedza na temat zasad finansowania była jeszcze bardziej przejrzysta i przystępna. Postaramy się, aby cykliczne informacje uzupełniać o ciekawe wiadomości, również te kształtujące społeczną świadomość ekologiczną. Chcemy z naszym biuletynem docierać do wszystkich gmin i powiatów województwa zachodniopomorskiego, wychodząc z założenia, że samorzędy pełnią istotną rolę w kreowaniu praktyki ekologicznej na szczeblu lokalnym.

Oczywiście biuletyn „Naturalnie” będzie docierał do wszystkich instytucji, z którymi współpracujemy. Mam nadzieję, że zaakceptujecie Państwo tę nową formę komunikacji między nami.

Zapraszamy do współpracy!

Jacek Chrzanowski
prezes WFOŚiGW w Szczecinie

Wszystkim Czytelnikom „Naturalnie” życzymy zdrowych, spokojnych świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku!

zespół WFOŚiGW w Szczecinie

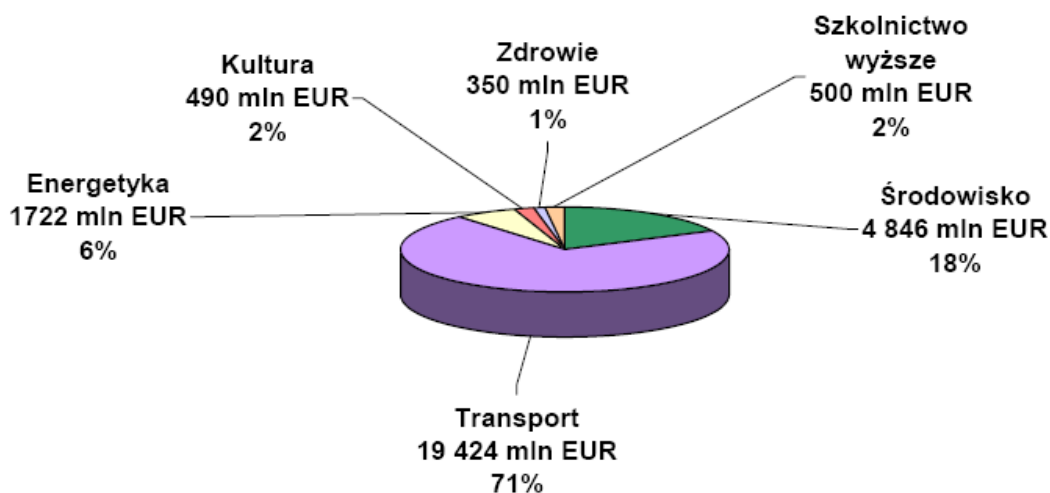
Fundusze unijne na ochronę środowiska

Dawid Brzozowski

zastępca prezesa WFOŚiGW w Szczecinie

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest jednym z najważniejszych źródeł finansowania przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska w Polsce. Do 2013 roku na jego realizację Polska otrzyma z unijnego budżetu blisko 28 mld euro, z czego na inwestycje w ochronę środowiska przeznaczone będzie około 5 mld euro. Jest to największy, z punktu widzenia dostępnych środków, program operacyjny nie tylko w Polsce, ale także w całej Unii Europejskiej. Poza ochroną środowiska program wspiera również takie dziedziny jak: transport, energetyka, ochrona zdrowia, kultura i szkolnictwo wyższe.

Podział środków dostępnych PO IIŚ wg sektorów
(podział kwotowy i procentowy)

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko” zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia, to jeden z głównych programów operacyjnych, będących podstawowym narzędziem realizacji celów polityki zrównoważonego rozwoju. 28 mld euro pochodzi z dwóch źródeł: z Funduszu Spójności oraz z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zapewnienie odpo-

wiedniego wsparcia finansowego z budżetu UE stwarza Polsce ogromne szanse na odrobienie zaległości rozwojowych.

Pomimo tak dużej alokacji w ramach POIiŚ (28 mld euro) środki te są niewystarczające, aby wypełnić wszystkie zobowiązania akcesyj-

ne przyjęte przez Polskę. Dlatego też, zgodnie z unijną zasadą dodatkowości, zadania realizowane będą również dzięki środkom krajowym, zarówno publicznym jak i prywatnym, na poziomie blisko 11 mld euro. W efekcie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest jednym z wielu narzędzi wspomagających wypełnienie zobowiązań akcesyjnych.

Źródła finansowania POIiŚ:

- Fundusz Spójności: 22,2 mld euro
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego: 5,7 mld euro

POliŚ a ochrona środowiska

Jedną z najważniejszych polityk horyzontalnych w Unii Europejskiej jest ochrona środowiska naturalnego. Dlatego też Unia narzuca swoim członkom wiele surowych norm dotyczących między innymi redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery, oczyszczania ścieków czy zagospodarowania odpadów komunalnych i przemysłowych. Również Polska, jako członek Unii Europejskiej, zobowiązana jest do wprowadzania i realizowania unijnych dyrektyw. Wieloletnie zapóźnienia w dziedzinie ochrony środowiska w naszym kraju oraz konieczność dostosowania polskiego prawodawstwa do norm

unijnych, wiążą się z realizacją wielu inwestycji w zakresie budowy sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków czy też kompleksowym rozwiązywaniem problemu utylizacji i recyklingu odpadów. Wszystkie te inwestycje są niezwykle kosztowne i bez odpowiedniego wsparcia finansowego osiągnięcie unijnych standardów nie byłoby możliwe. Właśnie taką pomoc oferuje Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

W latach 2007-2013 Polska otrzyma prawie 5 mld euro na realizację działań, których efektem będzie poprawa stanu środowiska

naturalnego. Program przewiduje dofinansowanie w zakresie ochrony środowiska między innymi inwestycji komunalnych, inwestycji ekologicznych w przedsiębiorstwach, programów ochrony przyrody, a także edukacji ekologicznej. Na wsparcie mogą liczyć zarówno samorządy i przedsiębiorcy, jak również m.in. organizacje pozarządowe, parki narodowe, instytucje naukowe i inne podmioty.

Za realizację pięciu spośród 15 osi priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko odpowiada Ministerstwo Środowiska i są to:

I oś - gospodarka wodno-ściekowa,
II oś - gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
III oś - zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
IV oś - przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska,
V oś - ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych.

Za pozostałe odpowiadają: Ministerstwo Infrastruktury: VI oś - drogowa i lotnicza sieć TEN-T, VII - transport przyjazny środowisku, VIII - bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe, Ministerstwo Gospodarki IX - infrastruktura energetyczna

przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, X - bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego XI - kultura i dziedzictwo kulturowe, Ministerstwo Zdrowia XII - bezpieczeństwo

zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, XIII oś - infrastruktura szkolnictwa wyższego.

Oś	Osie priorytetowe POliŚ:	Fundusze
I	Gospodarka wodno-ściekowa	3 275,2 mln €
II	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	1,430,3 mln €
III	Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	655,0 mln €
IV	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	667,0 mln €
V	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	105,6 mln €
VI	Drogowa i lotnicza sieć TEN-T	10 548,3 mln €
VII	Transport przyjazny środowisku	12 062,0 mln €
VIII	Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe	3 465,3 mln €
IX	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna	1 403,0 mln €
X	Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii	1 693,2 mln €
XI	Kultura i dziedzictwo kulturowe	576,4 mln €
XII	Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia	411,8 mln €
XIII	Infrastruktura szkolnictwa wyższego	588,2 mln €
XIV	Pomoc techniczna - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	220,9 mln €
XV	Pomoc techniczna - Fundusz Spójności	462,9 mln €

Rola WFOŚiGW jako Instytucji Wdrażającej

Kinga Jacewicz

zastępca dyrektora ds. Funduszy Europejskich

System wdrażania środków Unii Europejskiej przyznanych Polsce na lata 2007-2013 zbudowany jest z trzech poziomów instytucjonalnych, w ramach których realizowane są zadania w zakresie koordynacji, zarządzania i wdrażania.

W systemie zarządzania i kontroli Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) Instytucja Pośrednicząca, za zgodą Instytucji Zarządzającej oddelegowała wykonywanie części swoich zadań Instytucjom Wdrażającym/Pośredniczącym II stopnia, na podstawie zawartych porozumień międzyinstytucjonalnych. Od 25 czerwca 2007 r. WFOŚiGW w Szczecinie pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa oraz II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi w ramach POIiŚ, na podstawie zawartego porozumienia z Instytucją Pośredniczącą. Fundusz stał się instytucją uczestniczącą we wdrażaniu ww. osi priorytetowych, co oznacza realizację części zadań związanych z oceną wniosków o dofinansowanie projektów składanych przez potencjalnych beneficjentów, zawieraniem umów o dofinansowanie, monitorowaniem i kontrolą realizacji projektów, weryfikacją wniosków o płatność oraz realizowaniem przepływów finansowych.

W ramach priorytetu w zakresie gospodarki wodno – ściekowej beneficjenci mogą aplikować o przyznanie dofinansowania na przedsięwzięcia zmierzające do zapewnienia skutecznych i efektywnych systemów zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM. Natomiast środki Funduszu Spójności przeznaczone na wdrożenie działań II osi priorytetowej w zakresie gospodarki odpadami mają wspierać przedsięwzięcia nie tylko w zakresie wdrożenia nowych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, ale również inwestycje w zakresie rekultywacji terenów oraz ochrony brzegów morskich.

Wybór projektów

Procedura wyboru projektów do realizacji w ramach dofinansowania ze środków POIiŚ może odbywać się trybem indywidualnym lub konkursowym. W wyniku indywidualnego trybu selekcji projektów wybranych do realizacji powstała Lista projektów indywidualnych dla POIiŚ 2007-2013 opublikowana w Obwieszeniu Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 13 sierpnia br. (Monitor Polski nr 58, poz. 521), która może być aktualizowana nie częściej niż 2 razy w roku. Umieszczenie na liście projektu oznacza wstępną rezerwację środków na ten cel

w POIiŚ, jednakże nie oznacza to przyznania dofinansowania. Jest ono uzależnione od spełnienia przez projekt wymogów formalnych i merytorycznych, dotyczących przygotowania odpowiedniej dokumentacji i złożenia wniosku o dofinansowanie. Aktualnie na liście zamieszczone są dwa projekty realizowane na terenie województwa zachodniopomorskiego w ramach I osi pn. „Zintegrowana gospodarka wodno – ściekowa w dorzeczu Parsęty – faza II” o orientacyjnym koszcie całkowitym 292,28 mln złotych oraz w ramach II osi - „Budowa zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego” o orientacyjnym koszcie całkowitym 300 mln złotych.

Dnia 7 listopada br. rozpoczęto konsultacje społeczne nowych projektów proponowanych do umieszczenia na Liście projektów indywidualnych dla POIiŚ. Z terenu województwa zachodniopomorskiego w ramach II osi priorytetowej konsultacjom podlega projekt pn. „System gospodarki odpadami oraz budowa zakładu termicznego przekształcania odpadów dla miast i gmin Pomorza Środkowego” o orientacyjnym koszcie całkowitym 280 mln zł, który zgłosiła Gmina Miasto Koszalin. Po zakończeniu konsultacji społecznych i uwzględnieniu jej wyników Insty-

fot. archiwum ZWIK

tużycie Pośredniczące przedstawia propozycje projektów indywidualnych, a decyzję o zatwierdzeniu zaktualizowanej listy podejmie Minister Rozwoju Regionalnego do końca stycznia 2009 r.

Drugim trybem wyboru projektów do dofinansowania w ramach środków POIiŚ jest konkurs. Procedura konkursowa przebiega w oparciu o następujące etapy: ogłoszenie konkursu, nabór wniosków, ocena projektów, podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu, ogłoszenie wyników konkursu oraz podpisanie umowy o dofinansowanie. Konkursy organizowane w ramach wdrażania POIiŚ mają charakter zamknięty, co oznacza określony ter-

min rozpoczęcia i zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie. Ogłoszenie o planowanym naborze projektów jest umieszczone na stronie internetowej Instytucji Organizującej Konkurs przynajmniej na 30 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków.

Dotychczas w ramach I i II osi priorytetowej POIiŚ ogłoszono 2 nabory, w wyniku których do Funduszu wpłynęło 9 wniosków o dofinansowanie projektów w ramach działania 1.1 Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM, na łączną wartość całkowitą ponad 270 mln zł. Dwa wnioski zostały wycofane przez beneficjentów. Kolejne dwa przesłano do

NFOŚiGW ze względu na wartość projektu przekraczającą 25 mln euro oraz ze względu na zawarte porozumienie dotyczące przekazania niektórych projektów do oceny przez NFOŚiGW. Pozostałe 5 wniosków na łączną kwotę wartości całkowitej projektów ponad 82 mln zł Instytucja Wdrażająca pozytywnie oceniła pod względem formalnym i merytorycznym I stopnia i przekazała do oceny merytorycznej II stopnia dokonywanej przez Grupę Roboczą na poziomie krajowym. Zatem czekamy na pozytywne zakończenie procesu weryfikacji wniosków aplikacyjnych i mamy nadzieję na szybką decyzję Instytucji Pośredniczącej o przyznaniu dofinansowania.

Działanie	Planowana data (kolejnego) naboru	Instytucja Wdrażająca/Pośrednicząca II stopnia
Priorytet I Gospodarka wodno - ściekowa		
1.1 Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM	12 grudnia 2008 r. 2 lutego 2009 r.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Priorytet II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi		
2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
2.2 Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich	12 grudnia 2008 r. 2 lutego 2009 r.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Harmonogram konkursów dla osi środowiskowych POIiŚ

Powyżej w zestawieniu tabelarycznym przedstawiono najbliższe terminy naborów o dofinansowanie osi środowiskowych w ramach POIiŚ wg stanu na dzień 31.10.2008r.

Będziemy liderami w kraju

Rozmowa ze Stanisławem Gawłowskim, Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Środowiska

Aleksandra Charuk:

Ministerstwo finansów wycofało się z pomysłu zlikwidowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska. W przyszłości z funduszy celowych zostaną przekształcone w samorządowe osoby prawne. Jak Pan ocenia ten kierunek zmian?

Stanisław Gawłowski:

Bardzo pozytywnie. Jest to kierunek, o który sam zabiegałem. Z jednej strony Minister Finansów realizuje swój plan reformy finansów publicznych, który zakłada między innymi likwidację państwowych funduszy celowych, a takimi są: Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska a z drugiej strony udało się utrzymać polski, dobry system finansowania ochrony środowiska. Ponadto WFOŚ będą bliżej związane z samorządami województw, które odpowiadają za rozwój regionów, a przecież to WFOŚ wspierają inwestycje związane z ochroną środowiska.

A. Ch.:

Poprawa czystości wód, ochrona atmosfery oraz gospodarka odpadami to dziedziny, które wymagają największego wsparcia finansowego w naszym województwie. Jak Pan ocenia postęp w realizowaniu inwestycji w tych dziedzinach na tle innych regionów?

S. G.:

W województwie zachodniopomorskim wygląda to lepiej, niż w każdym innym województwie. W części dotyczącej poprawy czystości wód, po dokończeniu inwestycji w Szczecinie, związanej z gospodarką wodno-ściekową oraz po zrealizowaniu projektu „Zintegrowana Gospodarka Wod-

no-Ściekowa w Dorzeczu Parsęty” najważniejsze problemy będą już za nami, choć są jeszcze takie projekty, jak choćby „Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych w zlewni jeziora Miedwie”, które wymagają realizacji. Ale na tle kraju i tak wyglądamy dobrze.

Jeśli chodzi o część dotyczącą ochrony atmosfery: województwo zachodniopomorskie nie zalicza się do regionów, w których mamy rozwinięty przemysł, choć nie należy tutaj zapominać o Zakładach Chemicznych POLICE. POLICE jednak doskonale zdają sobie sprawę z powagi problemu i stosują rozwiązania chroniące atmosferę. Poza tym to właśnie w województwie zachodniopomorskim powstawały pierwsze elektrownie wiatrowe i pod tym względem mamy duży wpływ na ochronę atmosfery.

Gospodarka odpadami to obszar, który wymaga dużego zaangażowania i mamy szansę rozwiązać te problemy w regionie. Są prowadzone aktywne prace na rzecz budowy zakładu obróbki termicznej odpadów w Szczecinie, a teraz w trakcie konsultacji społecznych jest inny projekt - budowa podobnego zakładu w Koszalinie. Obie inwestycje będą kosztować setki milionów złotych i obie zostaną dofinansowane ze środków unijnych. Budowa tych zakładów spowoduje, że również w tym obszarze województwo zachodniopomorskie będzie zaliczane do liderów w kraju.

A. Ch.:

Jednym z celów strategicznych WFOŚiGW w Szczecinie jest finan-

sowanie przedsięwzięć służących realizacji zobowiązań akcesyjnych Polski w skali regionu. Cele te są realizowane przy maksymalnym wykorzystaniu środków pochodzących z budżetu unijnego. Czy to działanie można oceniać w kategorii szansy dla województwa zachodniopomorskiego?

S. G.:

Tak, można ocenić w kategorii szansy. Dzięki pieniądзом unijnym województwo zachodniopomorskie w części dotyczącej ochrony środowiska będzie spełniać standardy obowiązujące w najlepiej rozwiniętych krajach Unii Europejskiej. To jest dla nas duży skok cywilizacyjny.

A. Ch.:

Dziękuję za rozmowę.

*Rozmawiała
Aleksandra Charuk*

Fundusze pozostaną

Unijne pieniądze na ochronę środowiska bez opóźnień

Jerzy Sarnowski

zastępca prezesa WFOŚiGW w Szczecinie

Już od piętnastu lat działają w Polsce wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Jako samodzielne instytucje finansowe istnieją od 1993 roku i wspomagają rozwój regionów.

Misją Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie jest pomoc jednostkom samorządu terytorialnego, instytucjom publicznym, przedsiębiorcom, organizacjom pozarządowym i społecznym w finansowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć służących ochronie środowiska. Warto podkreślić, że w woj. zachodniopomorskim zdecydowaną większość inwestycji w tym zakresie zrealizowano właśnie przy merytorycznym i finansowym wsparciu Funduszu.

Na mocy porozumień podpisanych z Ministerstwem Środowiska wojewódzkie fundusze (WFOŚiGW) są Instytucjami Wdrażającymi dla priorytetów I i II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ). W okresie programowania 2007-2013 jest to największy program operacyjny nie tylko w Polsce, ale i też w całej Unii Europejskiej. WFOŚiGW od dwóch lat przygotowują się do jego obsługi i wydatkowania przyznanych środków na ochronę środowiska. Nawet do 85 % wartości inwestycji, a ściślej kosztów kwalifikowanych projektu, może być sfinansowane z pieniędzy unijnych. Gminy i powiaty coraz skuteczniej z nich korzystają. A możliwości są naprawdę duże. Z wielkim niepokojem przyjęto więc w połowie br. zapowiedź likwidacji WFOŚiGW i pozbawienie ich osobowości prawnej, co

przewidywał rządowy projekt nowelizacji ustawy o finansach publicznych oraz projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. Jedynie część obecnych zadań funduszy miały przejść samorządy. Zakres i skala zapowiadanych zmian budziły zdziwienie, tym bardziej, że system finansowania ochrony środowiska w Polsce został uznany przez OECD jako wzorcowy. W przypadku uchwalenia ustaw wysoce prawdopodobne stałoby się też zawieszenie realizacji POLiŚ, co oznaczałoby praktyczną niemożność absorpcji środków unijnych, liczne opóźnienia i perturbacje w zakresie wdrażania tego programu. W ciągu kilku miesięcy nie dałoby się zastąpić WFOŚiGW innymi instytucjami, a okres opracowywania od nowa procedur, instrukcji, przeprowadzenie audytu itp., to co najmniej kolejny rok pracy. Te kontrowersyjne projekty spotkały się również z ostrą krytyką ze strony samorządów, które są głównymi beneficjentami pomocy i wsparcia finansowego WFOŚiGW. Ministerstwo Finansów wycofało się więc ze swojego pomysłu. Nastąpi jedynie dostosowanie struktur organizacyjno-prawnych instytucji ochrony środowiska do rozwiązań zawartych w projektach ustaw reformujących finanse publiczne państwa: zlikwidowana ma zostać forma funduszu celowego.

Ministerstwo Środowiska przygotowało projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, zakładający przekształcenie wojewódzkich funduszy celowych w samorządowe osoby prawne z dniem 1 stycznia 2010 r. (Z treścią

tego projektu można się zapoznać na stronie internetowej ministerstwa: www.mos.gov.pl.)

Przekształcenie wojewódzkich funduszy w samorządowe osoby prawne, czyli jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną, sprawi że udzielanie preferencyjnych pożyczek i dofinansowanie w postaci dotacji nie będzie w przyszłości zagrożone. Projekt zakłada bowiem utrzymanie odrębności finansowej nowych samorządowych osób prawnych od budżetu województwa. Nadal będą możliwe umorzenia, które w WFOŚiGW w Szczecinie mogą sięgać do 30 % kwoty pożyczki (jeżeli środki te zostaną przeznaczone na realizację innych zadań z zakresu ochrony środowiska).

Nadzór nad działalnością funduszu będzie sprawował zarząd województwa, zaś szczegółową organizację wewnętrzną i tryb działania samorządowej osoby prawnej określi statut nadany przez sejmik województwa.

Fundusze w nowej formie będą mogły również tworzyć konsorcja z bankami. Może to mieć istotne znaczenie przy finansowaniu dużych projektów, zwłaszcza z wykorzystaniem środków unijnych, kiedy beneficjent nie dysponuje wystarczającą ilością własnych środków finansowych.

Fundusze pozostaną więc nadal znaczącym i rzetelnym ogniwem systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce, niezawodnym partnerem społeczeństwa, samorządów, instytucji i przedsiębiorców i jak do tej pory będą dalej przyjaźnie i skutecznie wspomagać finansowo setki inwestycji.

W 2012 roku pierwsze transporty śmieci zostaną zutylizowane w nowoczesnym Zakładzie Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Szczecinie.

Na spalarnię daje Unia

Szczecin stawia na ekologię

Aleksandra Charuk
WFOŚiGW w Szczecinie

W ciągu najbliższych lat powiększy się ilość produkowanych przez nas odpadów. Nasze kosze wypełniają się śmieciami w zastraszającym tempie. Jednocześnie wzrastać będą opłaty za składowanie odpadów na wysypiskach. Cywilizacyjny postęp ale również dyrektywy, zarówno unijne jak i krajowe, wymuszają radykalną redukcję ilości nieprzetworzonych odpadów deponowanych na składowiskach. Dlatego Szczecin od kilku lat pracuje nad Programem Gospodarki Odpadami. Jednym z najważniejszych jego punktów jest budowa Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych.

Szczecin na liście indykatywnej

Projekt znalazł się na liście podstawowej projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infra-

struktura i Środowisko 2007-2013. W lipcu b.r. została podpisana premowa pomiędzy Gminą Miastem Szczecin a WFOŚiGW w Szczecinie. Jest ona potwierdzeniem finansowania ze środków unijnych tej inwestycji. Zobowiązuje obie strony

300 milionów zł. NFOŚiGW jako instytucja wdrażająca zobowiązała się dofinansować 85 % inwestycji, czyli 255 milionów złotych. Resztę, zgodnie z zasadami POIiŚ, miasto musi dopłacić z własnych środków.

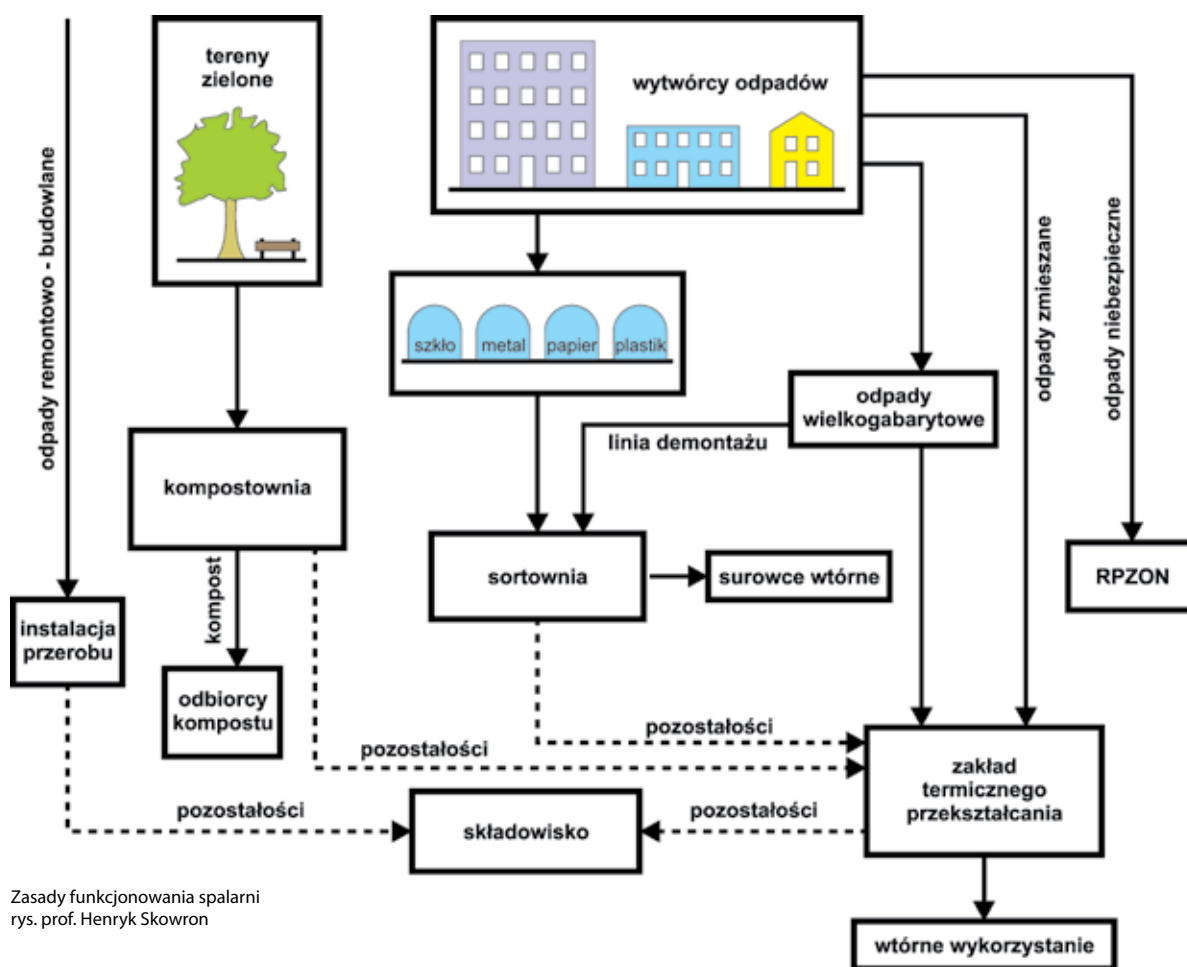
Jak, gdzie, kiedy?

Plany budowy ZTUOK wywoływały ogromne emocje wśród mieszkańców, dlatego Gmina Miasto Szczecin przeprowadziła szereg konsultacji społecznych, dotyczących lokalizacji zakładu. W ich efekcie wybrano lokalizację na Międzyodrze. W tej chwili trwa procedura przetargowa na wykonanie

studium wykonalności. Zgodnie z harmonogramem dokument będzie gotowy 31 maja 2009 roku. Wtedy też zostanie wydana

do konkretnych działań, określa terminy, a także wysokość dofinansowania inwestycji. Całkowita wartość inwestycji wyniesie blisko

Zasady funkcjonowania spalarni
rys. prof. Henryk Skowron

decyzja o środowiskowych warunkach zgody na realizację przedsięwzięcia. W przygotowaniu jest także raport o oddziaływaniu na środowisko. Wykonawcę raportu wyłoniono w drodze przetargu nieograniczonego.

Budowa zakładu pozwoli na redukcję strumienia nieprzetworzonych odpadów komunalnych, które kierowane będą na składowiska. Kolejnym ważnym elemen-

tem tej instalacji będzie odzyskiwanie energii, gdyż to pozwoli na obniżenie kosztów ich utylizacji. Energia elektryczna i ciepła, będzie wykorzystywana również na potrzeby mieszkańców miasta. Pierwsze transporty śmieci dotrą do zakładu w 2012 roku.

Gospodarka-odpadami.pl

Szczecin zachęca mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów. Przy al. Wyzwolenia powstaje

wielkie graffiti pod nazwą Planeta EGOS (Ekologiczna Gospodarka Odpadami dla Szczecina). Ekologiczne graffiti ma zachęcać szczecinian do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów. Zdjęcia i informacje o budowie ZTUOK można znaleźć na stronie: www.gospodarka-odpadami.pl

Główne kierunki działalności WFOŚiGW w Szczecinie

priorytety na rok 2009

Agnieszka Sobolewska
dyrektor biura WFOŚiGW w Szczecinie

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie od 15 lat pełni ważną rolę w realizacji polityki ekologicznej w regionie, (na podstawie celów i zadań określonych w ustawie Prawo ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku). Zgodnie z zapisami ustawy, środki statutowe WFOŚiGW w Szczecinie (art. 405 ust.1) przeznaczają się na finanso-

wanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa oraz na współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków unijnych niepodlegających zwrotowi.

Podstawowym kierunkiem działania Funduszu jest udział w realizacji projektów proekologicznych wpływających znacząco na rozwój regionalny, społeczny i gospodarczy województwa zachodniopomorskiego. Szczegółowe działania są opracowywane corocznie w formie listy przedsięwzięć priorytetowych oraz planów działalności. Dokument ten uwzględnia cele krajowe określone w Polityce Ekologicznej Państwa i Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020, a także kierunki działania wyznaczone w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz Krajowym i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami.

Priorytetowo traktowane są projekty realizowane w ramach POIŚ w zakresie obsługiwanych przez WFOŚiGW w Szczecinie jako Instytucji Wdrażającej. Jako główny kierunek działalności przyjęto wspieranie projektów służących wypełnianiu zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego, a jako cel strategiczny efektywną absorpcję środków unijnych.

Istotną przesłanką wyboru projektów współfinansowanych ze środków statutowych Funduszu jest

efektywność ekologiczna, ekonomiczna i społeczna, w przypadku projektów inwestycyjnych również efektywność techniczna i technologiczna.

Lista przedsięwzięć priorytetowych na rok 2009 została opracowana w odniesieniu do podstawowych obszarów i kierunków realizacji zadań w ramach krajowej Polityki ekologicznej. Ma ona charakter szeroki i otwarty, co zwiększa możliwości realizacji projektów nowatorskich i istotnych z punktu widzenia rozwoju regionalnego i lokalnego.

Podstawowym zadaniem w najbliższych latach jest kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach rzek województwa zachodniopomorskiego, poprzez rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków i budowę systemów kanalizacyjnych oraz wspieranie zmian technologicznych mających na celu zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń w ściekach. Innym ważnym zadaniem jest poprawa stanu zasobów wodnych w regionie, głównie poprzez ochronę ujęć wody pitnej i obszarów ich zasilania oraz racjonalne jej zużycie, również dla celów technologicznych.

Według listy przedsięwzięć priorytetowych, Fundusz w Szczecinie wspiera również zadania związane z realizacją kompleksowych programów gospodarki odpadami komunalnymi o zasięgu regionalnym (zgodnie z zapisami w Krajowym i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami) z uwzględnieniem zadań związanych z unieszkodli-

Fundusz będzie udzielał wsparcia również w dziedzinie ochrony atmosfery

Koniki polskie na terenach Natury 2000
fot. archiwum Jokov

wianiem odpadów, również przemysłowych i niebezpiecznych. Od przyszłego roku Fundusz będzie wspierał programy usuwania i utylizacji azbestu. W ramach tego priorytetu będą również wspierane zadania z zakresu rekultywacji składowisk i projekty związane z odzyskiwaniem surowców wtórnych oraz gospodarczym wykorzystaniem odpadów.

Kolejnym istotnym obszarem, w którym Fundusz będzie udzielał wsparcia finansowego jest ochrona atmosfery. Dotyczy to szczególnie likwidacji źródeł niskiej emisji, głównie poprzez modernizację systemów grzewczych w oparciu o nowoczesne technologie oraz popieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Popierane będą projekty realizowane przez energetykę zawodową oraz zakłady przemysłowe w regionie w kierunku redukcji gazów i pyłów oraz ograniczenia hałasu, gazyfikacja i termomodernizacja. Wojewódzkie Fundusze ustawo-

wo zobowiązane są do wspierania działań w dziedzinie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej. Z zakresu ochrony przyrody, min. ochronę parków zabytkowych i pomników przyrody, działania mające na celu utrzymanie różnorodności przyrodniczej, restytucję i reintrodukcję gatunków, szczególnie na obszarach objętych siecią Natura 2000. Dodatkowo Fundusz podjął zobowiązanie wspierania działań Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w roku 2009.

W obszarze edukacji ekologicznej głównie wspierane są zadania związane ze współfinansowaniem projektów edukacyjnych Zachodniopomorskiej Sieci Ośrodków Edukacji Ekologicznej i Przyrodniczej oraz inicjatywy samorządów i organizacji pozarządowych propagujących ochronę środowiska. To również pogłębianie wiedzy w tym zakresie i wrażliwości ekologicznej. Istotne jest wspieranie systemu szkolnictwa, w zakresie doposażenia w pomoce naukowe i sprzęt

niezbędny w realizacji programów edukacyjnych oraz popieranie różnych form kształcenia. Wojewódzkie Fundusze współfinansują również programy zapobiegania wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, zapobieganie i likwidację poważnych awarii, klęsk żywiołowych oraz ich skutków, jak również bezpieczeństwa powodziowego w regionie.

W zakres działań Funduszu wpisane jest także wsparcie finansowe Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie w zakresie monitorowania środowiska i zwiększenia możliwości technicznych kontroli przestrzegania norm środowiskowych.

Tworząc założenia do dokumentów planistycznych Zarząd WFO-ŚiGW kierował się szeroko pojętym interesem społecznym i ideą zrównoważonego rozwoju regionalnego. Serdecznie zapraszamy do współpracy.

Zeszlorzeczna powódź w gminie Stepnica
fot. archiwum Jokov

Dziś w Sianowie funkcjonuje jeden z najnowocześniejszych w kraju Zakładów Odzysku Odpadów. A jeszcze na początku lat 80 wysypisko było na liście najbardziej szkodliwych dla środowiska obiektów w Polsce.

Nowoczesna gospodarka odpadami w Koszalinie

Dzięki wsparciu WFOŚiGW w Szczecinie

Piotr Urban
WFOŚiGW w Szczecinie

Teraz maszyna sama wysypuje butelki z koszy do prasy i je dziurawi. Wcześniej ręcznie wykonywali te czynności pracownicy – chwali urządzenie Jerzy Brancewicz, kierownik Zakładu Odzysku Odpadów w Sianowie

W połowie br. w Sianowie zaczęło pracować wielkie „sito” do rozdzielania odpadów komunalnych. W dużej części przedsięwzięcie sfinansowało jego zakup z pożyczki z WFOŚiGW. Po zainstalowaniu drugiego, jeszcze w tym roku,

wszystkie(!) odpady komunalne z Koszalina i okolicznych gmin będą rozsortowane. Dzięki temu uda się odzyskiwać surowce energetyczne (próbki takiego ekologicznego paliwa PGK wysłało do zbadania w specjalistycznej placówce na

Śląsku) i materiały biodegradowalne, a odpady nie nadające się już do przetworzenia trafią na wysypisko. Jednak dzięki zastosowaniu tej technologii będzie ich już znacznie mniej, co przedłuży żywotność składowiska w Sianowie.

Wielkie sito, czyli linia do rozsortowywania odpadów komunalnych. Po zainstalowaniu drugiej wszystkie odpady Koszalina i okolicznych gmin będą rozdzielone na trzy frakcje.

Dla Naturalnie:
Ryszard Wątroba,
burmistrz Sianowa

Najpierw wysypisko, później składowisko, a od kilku lat nowoczesny Zakład Odzysku Odpadów. Dzisiaj trudno porównywać zmodernizowany Zakład z wysypiskiem sprzed 30 lat. Nie ma już dawnych, uciążliwych dla środowiska oraz mieszkańców rozwiązań, obecnie działające linie technologiczne spełniają wyśrubowane wymogi ochrony środowiska i przepisy unijne. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej zrealizowało wielomilionowe inwestycje oraz na bieżąco współpracuje z mieszkańcami Sianowa.

Ta inwestycja PGK to zdecydowany krok w kierunku nowoczesnej gospodarki odpadami. Obowiązuje w niej prosta i racjonalna zasada: to co ma wartość nie może być zmarnowane. W unijnym modelu na wysypisko powinno trafiać jak najmniej odpadów, większość powinna podlegać recyklingowi, kompostowaniu albo termicznemu przekształceniu (spaleniu). Dla osiągnięcia tego celu koszalińskie przedsiębiorstwo opracowało dwa programy: Międzygminny program zagospodarowania odpadów komunalnych – rozbudowa i modernizacja składowiska w Sianowie i Międzygminny program zagospodarowania odpadów komunalnych z zagospodarowaniem osadów ściekowych. W znacznej części zostały one sfinansowane ze środków WFOŚiGW w Szczecinie.

Z pożyczki z Funduszu na pierwszy program przedsiębiorstwo m.in. zlikwidowało „bombę ekologiczną” na składowisku w Sianowie czyli mogilnik, sfinansowało budowę kwatery na odpady azbestowo-cementowe i zakup linii sortowniczej do tworzyw sztucznych. Z pożyczki na drugi program kupiło linię do rozsortowania odpadów. Pożyczka w 2004 r. pozwoliła rozbudować kompostownię. Inne przeznaczyło m.in. na zakup zautomatyzowanej prasy do odpadów opakowaniowych i zbudowaniu instalacji do odgazowania. Tomasz Uciński, dyrektor PGK w Koszalinie mówi wprost: Wsparcie Funduszu bardzo nam pomaga w tworzeniu systemowej gospodarki odpadami w rejonie koszalińskim, a także przybliża ją do wymogów i standardów unijnych. Dodać jeszcze należy, że WFOŚiGW w Szczecinie, wspiera dotacjami programy realizowane przez PGK w zakresie edukacji ekologicznej. Dzięki temu z sukcesem udało się wdrożyć program selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców Koszalina i okolicznych gmin.

Dziś Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie to nowoczesny obiekt, w skład którego wchodzi: kwatera na odpady azbestowo-cementowe, kwatera na balast po segregacji odpadów, składowisko odpadów komunalnych, kompostownia przyzmacowa, linia sortownicza tworzyw sztucznych, kompleksowa linia do rozdziału odpadów komunalnych zmieszanych, agregat prądotwórczy korzystający z biogazu uzyskiwanego ze zrekultywowanego starego wysypiska oraz podoczyszczalnia ścieków. W powiecie koszalińskim funkcjonuje selektywna zbiórka odpadów umożliwiająca ich segregowanie i poddawanie recyklingowi. To efekt wspólnego wysiłku PGK w Koszalinie, samorządów i wsparcia WFOŚiGW w Szczecinie.

Dla Naturalnie:
Stanisław Gawłowski,
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Środowiska

Zakład Odzysku Odpadów Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Koszalinie zlokalizowany w pobliskim Sianowie, to zakład na wskroś nowoczesny i stawiany za krajowy wzór w gospodarowaniu odpadami. Wielomilionowe inwestycje w ostatnich latach, odważne sięganie po różnorodne fundusze zaowocowały kompleksowym zagospodarowywaniem odpadów i ich przetwarzaniem zgodnie z wymogami unijnymi. Po wybudowaniu nowoczesnej linii sortowniczej do tworzyw sztucznych, zainstalowaniu sita do rozsortowywania odpadów zmieszanych, kompostowni osadów ściekowych - udało się całościowo rozwiązać problemy w zakresie gospodarki odpadami nie tylko miasta Koszalina, ale również całego regionu koszalińskiego.

Rewitalizacja Doliny Miłości

Dolina, którą miłość stworzyła

Aleksandra Charuk
WFOŚiGW w Szczecinie

Uroczy, zabytkowy park ma szansę stać się wielką atrakcją turystyczną. Tak jak kiedyś, w czasach dawnej świetności, niemal 160 lat temu.

Zacząło się bardzo romantycznie, w 1850 roku. Jak mówi legenda wtedy właśnie Anna von Humbert pod nieobecność swojego męża stworzyła park. Miała to być niespodzianka dla ukochanego. „Witamy w dolinie, którą miłość stworzyła” - miał przeczytać przed wjazdem do parku Carl Philipp

von Humbert, kiedy wrócił z dalekiej podróży. Od tamtej pory Dolina Miłości stała się wielką atrakcją

turystyczną. I nic w tym dziwnego, bo to urocze i romantyczne miejsce. Patrząc z punktu widokowego widać piękny rozległy krajobraz. Dno doliny otoczone jest wzgó-

rzami, pomiędzy którymi leniwie płynie Odra. Pełno tu rzadkich roślin, barwnych ścieżek, zabytko-

wych pomników, które wskrzeszają pamięć o wybitnych historycznych postaciach tego regionu. Są stawy i miejsca widokowe. Kiedyś, co niedziela dopływały tu stateczki wycieczkowe z Berlina. Młode pary właśnie tu zaręczały się najczęściej.

Niestety, dolina przez wiele lat zaniedbywana straciła dawną świetność. Ale to powoli się zmienia. W 1993 r. Dolinę Miłości wpisano do rejestru zabytków. Kilka lat później losem parku zainteresowała się szczecińska Federacja Zielonych GAJA, która m.in. z naszą pomocą rozpoczęła rewitali-

zację miejsca. Oczyszczono alejki, wywieziono śmieci, odświeżono pamiątkowe głązy. Stworzono również ścieżkę edukacyjną w języku polskim i niemieckim, a także przygotowano drobną infrastrukturę turystyczną.

Najważniejsze jest, aby Dolina ponownie wróciła do swojej świetności dzięki kompleksowej rewitalizacji, a także żeby w niedalekiej przyszłości pełniła swoje funkcje społeczne. Aby tak się stało potrzebne są pieniądze. Federacja Zielonych wspólnie z Gminą Schwedt przygotowała wniosek o dotację do programu INTERREG IV.

Także i nasz Fundusz wspierać będzie finansowo rewitalizację zabytkowego parku. W przypadku pozytywnej decyzji Komitetu Sterującego programem INTERREG, w 2009 roku GAJA z naszą pomocą rozpocznie projekt, a Dolina w przeciągu 2-3 lat odzyska dawną świetność. Zagospodarowane zostanie jej serce, czyli historyczne stawy Adama i Ewy oraz układ wodny, rozbudowane zostanie zaplecze turystyczne. Powstanie plac zabaw dla dzieci, ławeczki i ścieżki komunikacyjne. Projekt zakończy się w 2012 roku, ale do Doliny Miłości możemy Państwa zaprosić już dziś.

Dla Naturalnie:
Jakub Szumin,
prezes Federacji Zielonych GAJA

Czym zauroczyło Pana to miejsce?

J. S.: Dolina Miłości to miejsce magiczne. Myślę, że ono zauroczyło nie tylko mnie, ale i wiele osób, które odwiedziły ten park. Zabrzmiałoby pewnie jakbym był z lekka nawiedzony, ale w tym miejscu czuć historię, ducha lasu, a czar wisi w powietrzu. Uważam, że Dolina chce się odrodzić ponownie i daje ku temu wyraźne sygnały, pomagając łamać przeszkody stojące na drodze jej rewitalizacji. Cała historia Doliny Miłości, jej powstanie, rozkwit i mimowolny schyłek jest prawdziwa, ale słucha się jej jak

starej legendy. Dolina Miłości to dziesiątki argumentów, tych logicznych i nielogicznych, ekologicznych i ekonomicznych za tym, żeby ponownie służyła turystom, szczególnie tym zakochanym.

Jak wyglądały początki GAI w Dolinie Miłości?

J. S.: To jeden z przykładów magii Doliny - w 2004 roku Federacja Zielonych w rezerwacie Bielinek prowadziła projekt konserwacji muraw kserotermicznych. Już wtedy docierały do nas sygnały o dynamicznym sołtysie tej wsi, Ryszardzie Mateckim i o nocy Świętojańskiej, którą organizuje. Przyjechaliśmy tam, zakochaliśmy się w tym miejscu, poznaliśmy się z sołtysiem i stwierdziliśmy, że spróbujemy coś z tym zrobić. To jest właśnie czar Doliny i jej wola rewitalizacji - dosłownie chwilę później pojawił się wspólny konkurs GEFu i WFOŚiGW w Szczecinie, na który złożyliśmy wniosek na odtworzenie murawy kserotermicznej w parku. Potem Euroregion Pomerania ogłosił kolejny konkurs ze środków PHARE - wykorzystaliśmy wcześniej pozyskane pieniądze jako wkład własny i już po chwili mieliśmy ponad 400 tysięcy złotych na prace w Dolinie.

Fundusz wspiera edukację ekologiczną w województwie zachodniopomorskim

Andrzej Mickiewicz
zastępca prezesa WFOŚiGW w Szczecinie

Andrzej Grzana
WFOŚiGW w Szczecinie

Od 15 lat Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, wspiera projekty związane z ochroną środowiska w naszym województwie. Obok inwestycji o charakterze materialnym, służących poprawie stanu wód, ziemi i powietrza zwracaliśmy i zwracamy uwagę na inicjatywy edukacyjne służące podnoszeniu świadomości ekologicznej. To jeden z naszych priorytetów.

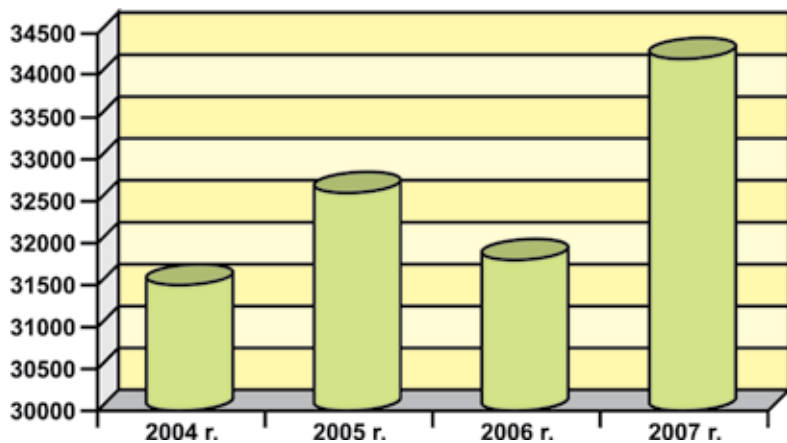
Edukacja ekologiczna to przyszłość. Wyrabiony w młodym wieku szacunek do otaczającego nas świata i wdrażanie dobrych praktyk w zakresie poszanowania przyrody, to nasza szansa na lepsze i zdrowsze życie. Od roku 2004 pomagamy tworzyć unikatową w skali kraju, a nawet Europy, Zachodniopomorską Sieć Ośrodków Edukacji Ekologicznej i Przyrodniczej. Obecnie stanowią ją 24 ośrodki funkcjonujące w ramach

samorządów, parków narodowych i krajobrazowych oraz stowarzyszeń i fundacji. Większość z nich prowadzi szeroką edukację ekologiczną.

Z roku na rok zwiększa się liczba osób korzystających z ich oferty edukacyjnej. Świadczy to o słuszności inicjatywy powstania Sieci. Mając na względzie podnoszenie świadomości ekologicznej w naszym województwie chcemy

Lekcja ekologii w jednym z Ośrodków Sieci - Ogrodzie Dendrologicznym w Przelewicach
fot. archiwum Jokov

Ilość osób, która odwiedziła Sieć Ośrodków w ciągu ostatnich kilku lat

zwiększyć ich liczbę, poszerzając wachlarz instytucji należących do Sieci. Naszym celem jest inicjowanie i wspieranie nowatorskich i ciekawych projektów realizowanych w regionie.

przeznaczono kwotę 9,9 mln zł. W tym roku zaplanowaliśmy dotacje na tę działalność w wysokości 11 mln zł. Należy zauważyć, że edukacja ekologiczna to nie tylko funkcjonowanie samej Sieci Ośrodków. Ważną rolę odgrywają

cji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej zrealizowane przez Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej.

Godne podziwu są wspaniałe inicjatywy realizowane przez wolontariuszy i organizacje non profit. Ich oferta to uzupełnienie szeregu imprez o charakterze ekologicznym. Fundusz nadal zamierza wspierać olimpiady i konkursy związane z szeroko pojętą ochroną środowiska.

Uważamy, że Sieć to unikatowa i jedyna w swoim rodzaju platforma wymiany doświadczeń, która sprawdziła się w praktyce. Dzięki ośrodkom możliwa jest poprawa:

kwalfikacji zawodowych edukatorów, wzajemna pomoc i wymiana doświadczeń, szybka wymiana informacji, wzajemna promocja, powszechna poprawa świadomości ekologicznej.

Zapraszamy do współpracy. W kolejnych numerach biuletynu będziemy prezentować istniejące ośrodki Sieci wraz z ich ofertą. Mamy nadzieję, że znajdziecie Państwo coś interesującego także dla siebie.

Obok inicjowania pomysłów, Fundusz służy pomocą finansową. Mamy zamiar w dalszym ciągu wspierać w formie dotacji projekty uznane za ważne i ciekawe. Często ponosimy część kosztów utrzymania ośrodków. Są to dobrze wydawane pieniądze. Edukacja dzieci i młodzieży oraz kształtowanie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa podnosi odpowiedzialność za najbliższe otoczenie oraz uczy zasad ekorozwoju.

W roku 2007 ogólnie na dotacje w zakresie edukacji ekologicznej

szkoły, stowarzyszenia, fundacje o lokalnym obszarze działania, także urzędy gmin. W roku 2008 Zarząd Funduszu przyznał dofinansowanie na kilka interesujących zadań z zakresu edukacji ekologicznej, realizowanych przez gminy lub w porozumieniu z lokalnymi liderami ekologii. Jako przykład, można tu wymienić: IV edycję Wojewódzkiego Konkursu Kreatywnego Ekologa pt. „Moja miejscowość to Zielony Punkt” koordynowaną w tym roku przez Woliński Park Narodowy, czy przeprowadzenie rozgrywek finału centralnego XXIII edy-

Fundusz wspiera również ekologiczne wydawnictwa dla najmłodszych

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

oddział w Koszalinie

ul. Solskiego 3
71-323 Szczecin

ul. Kościuszki 33
75-415 Koszalin

tel: 91 4861556
fax: 91 4861557

tel: 94 3464366
fax: 94 3461390

wfosszczecin@inet.com.pl

wfoskosz@inet.com.pl

www.wfos.szczecin.pl

